

**CSANÁDPALOTAI SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY ÉS
GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT
6913 Csanádpalota, Sirály u. 1.**

**Naplemente Idősek Gondozóháza
Csanádpalota, Délibáb u.2.**

Szakmai beszámoló

2021.

*„Nagyon szépen kérlek titeket szeressétek az öregeket.
A reszkető kezű ősz apákat, a hajlott hátú jó anyákat,
A ráncos és eres kezeket, az elszürkült, sápadt szemeket.
Én nagyon kérlek titeket szeressétek az öregeket.”
Óbecsi István*

2021. évben az intézmény szervezeti felépítésében változás nem történt. Az ellátás továbbra is 16 férőhellyel működik. Működési engedélyünk határozatlan idejű.

Szakmai munkánkat a többszörösen módosított 1993. III. törvény és az 1/2000. SZCSM rendelet, illetve Csanádpalota Város Önkormányzat Képviselő-testületének Személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló többszörösen módosított 2/1997. (I.27.) Ör. alapján látjuk el.

Az intézmény lakóinak bemutatása

Az ellátottak köre kiterjed Csanádpalota Város területén élő időskorúak, valamint 18. életévüket betöltött személyekre, akik önmagukról betegségük vagy más okból otthonukban nem képesek gondoskodni. Az engedélyezett férőhelyek száma 16 fő. A 2021. év átlag létszáma 14, 90 fő.

Demográfiai mutatók

(életkor és nem szerinti bontásban 2021. december 31.)

Férfiak összlétszáma: 3 fő

Korosztály	Fő
80 év fölött	0 fő
70-79 éves	1 fő
60-69 éves	2 fő
59 év alatti	0 fő

Nők összlétszáma: 12 fő

Korosztály	Fő
90- év fölött	0 fő
80-89 éves	6 fő
70-79 éves	4 fő
60-69 éves	1 fő
40-59 éves	1 fő

Családi kapcsolatrendszer szerinti megoszlás

--	--	--

	Nő	Férfi
Egyedülálló	1	2
Házias	3	-
Elvált	1	1
Özvegy	7	-

Lakóink közül 2 nő és 2 férfi gyermektelen. Rendszeres családi kapcsolattal rendelkezik 11 fő, 3 fő semmilyen hozzátartozói kapcsolattal nem rendelkezik.

Ellátási szükséglet

Önellátó: 4 fő

Részben önellátó: 5 fő

Önellátásra képtelen: 6 fő

Az elmúlt évhez képest az ellátottak egészségi állapota rosszabbodott.

Az **önellátási képesség**, ADL (alapvető fizikai aktivitás) szempontjait figyelembe véve (fürdés, tisztálkodás, személyi higiéné, öltözködés, mozgás, járás, mobilitás, W.C. használat, étkezés) részben önellátó 30%, a gondozottak 40%-a teljes kiszolgálást igényel, valamint 20%-uk önellátó.

Az Gondozóházban a lakóknál előforduló **leggyakoribb betegségek**, az időskorra jellemző leggyakoribb betegségek, melyek a következők: inkontinencia, hypertonia, idült szívbetegségek, arteriosclerosis, stroke, diabetes mellitus, osteoporosis, neurológiai kórképek, vese, szem, tüdőbetegségek, emésztőrendszeri, pszichiátriai betegségek.

Fő betegségcsoportok:

Reumatológiai betegségek

Szív és érrendszer

Szemészeti betegségek

Légzőszervek

Diabetes mellitus

Neurológiai kórképek

Vesebetegségek

Inkontinencia

Az egyes betegségcsoportokhoz hozzárendelt ápolási-gondozási feladatokat az **egyéni gondozási fejlesztési tervek** tartalmazzák, a vizsgálatok, időszakos ellenőrzések (laborvizsgálatok, vérnyomás, pulzus, vércukor ellenőrzés) az egyéni gondozási-ápolási dokumentációban vannak vezetve.

A 15 lakó közül 13-en **inkontinensek**, 8-en pelenkások a többiek betétet használnak.

A lakók egészségi állapotromlása miatt folyamatosan nő az inkontinenciában szenvedők száma azoknál a lakóknál, akiknek addig nem voltak visszatartási problémáik. Az inkontinens lakók szakorvosi javaslatával kapcsolatos feladatokat, az intézmény egység vezetője végzi.

A lakók 70%-a mozgásában korlátozott, 20%-a látás- 20 %-a hallássérült, gyógyászati segédeszközök közül 2-en használnak kerekesszéket, 5-an járókeretet, 3-an tám botot.

A gyógyászati segédeszközök használata kapcsán válik kifejezetten érzékelhetővé a lakók egészségi állapotának folyamatos hanyatlása, ami természetszerűleg az önellátásban történő fokozott

segítségnyújtást tesz szükségessé.

Az egészség gondozásához, illetve helyreállításához az ápolási eszközök, segédeszközök megfelelő számban biztosítottak az intézményben.

A gyógyszereszedés szempontjából a legtöbben naponta 7-10 féle gyógyszert szednek.

Az intézmény orvosa folyamatosan figyelemmel kíséri a lakók gyógyszerfelhasználását, akinél lehetséges, csökkenti a gyógyszereket.

Várakozók alakulása

Az intézmény várólistáján 2021. évben 18 fő volt. Ez a tényleges létszám, de előfordul olyan eset is, hogy azonnali elhelyezés hiányában fel sem iratkoznak. Az egyedül élők között jelentősebb a kérelmezők száma, mint a családban élők között. Az egészségi állapotban bekövetkezett változás kiemelt okként szerepelhet a kérelmezők esetében az intézményi elhelyezés során. Kérelem okként szerepelhet továbbá az időskorúak családi és rokoni kapcsolatainak kedvezőtlen átformálódása, valamint a megfelelő szociális körülmények hiánya.

Jellemző, hogy az ellátást igénybe vevők rossz egészségi és fizikai állapotban érkeznek az otthonba. Szinte 100%-ban nagyon elesett állapotban vannak az intézményi felvételkor. Sajnos jellemző, hogy az újonnan felvettek elesett állapotú gondozottak csak néhány hetet, hónapot töltenek az intézményben és meghalnak.

Az ellátás igénybevételének módja

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történik. Az intézményi felvételt előgondozás előzi meg.

Az előgondozás során történik meg a kapcsolatfelvétel az ellátást igénylő és az intézmény munkatársai között. A helyszínen tájékozódunk az ellátást igénybe vevő életkörülményeiről, egészségi állapotáról, valamint a jogosultságának fennállásáról.

Az ellátást igénybevevők részére az egyéni szükségleteiknek megfelelően biztosítottuk a fizikai ellátást, figyelembe vettük a megmaradt képességeiket, és igyekeztünk az elvesztett képességeket a megfelelő rehabilitációs eljárással visszahozni, illetve szinten tartani.

Az igénybevétel megkezdésekor az intézményegység vezetője az ellátást igénylővel, vagy törvényes képviselőjével megállapodást köt.

A Gondozóház személyi feltételei

- 1 fő intézményegység vezető - szakmai irányítás, adminisztrációs és pénzügyi feladatok ellátása
- 5 fő gondozónő – ápolási, gondozási feladatokat látják el, két műszakban
- 1 fő orvos (heti 2 óra) – állapot felmérés, rendszeres ellenőrzés, betegség megelőzés, tanácsadás
- 2 fő intézményi takarító és kiségitő

A gondozók 12 órás munkarendben dolgoznak: 6-18, illetve 18-6 óráig

A dolgozók létszáma megfelelő, a szakképzettségi arány a jogszabályban előírt 80%-ot meghaladja. Munkaköri leírással mindenki rendelkezik. A Szakmai programot ismerik, összeállításában a dolgozók részt vesznek.

A Gondozóház tárgyi feltételei

Az intézmény a város főterétől, illetve a buszmegállótól 150 m-re van. Gyalogosan és autóval is könnyen megközelíthető. A fizikai biztonság érdekében igyekszünk olyan környezetet kialakítani, hogy lakóink könnyen tudjanak mozogni mind a lakószobákban, mind a Gondozóház egész területén. A törvényi rendelkezés értelmében az ellátottak/6 m² lakóterület, 10 ellátottként 1 fürdőszoba, nemenkénti illemhely, folyamatos fűtés és meleg víz szolgálja az ellátottak kényelmét. 5 szoba szolgál az éjszakai és a nappali tartózkodásra. (3-2 ágyas; 2- 4 ágyas; 1-3 ágyas), illetve egy ebédlő, társalkodó és egy pagoda a szabad levegőn való tartózkodásra.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások

Az otthon küldetése a szakmailag minőségi gondoskodás, a szeretetteljes gondozás, ápolás, a családias légkör és a szociális igazságosság megvalósítása.

Gondozásuk során fő cél, hogy elhelyezésükkel otthonra leljenek, hogy megvalósuljon a személyre szabott, szükségletekhez igazodó bánásmód, mindaz ápolás-, gondozás, mind pedig a mentális ellátás terén.

Az intézményben folyó gondozás alapelvei:

- folyamatosság
- a gondozott önállóságának megtartása
- izoláció elkerülése
- életminőség javítása
- egyedüllét megszüntetése
- szükségletekhez igazodás

Az intézményben nyújtott szolgáltatások formái:

- fizikai ellátások
- egészségügyi ellátások
- mentális gondozás
- foglalkoztatás

Fizikai ellátás:

Étkeztetés

Lakóink étkeztetése keretében napi háromszori étkezést biztosítunk vásárolt élelmiszerrel, melyet a Fényes Vendéglőből szállítanak. A meleg ebéd mellett hetente 1-2 alkalommal meleg vacsorát is szolgálunk fel.

A feladatellátás az alábbiak szerint történik:

- az étkezőben történő felszolgálással, illetve
- szükség esetén az ellátott szobájába történő szállítással.

Ruházat, textília biztosítása

A szolgáltatás igénybevétele során, amennyiben a lakó nem rendelkezik elegendő mennyiségű és minőségű saját ruházattal, úgy az intézmény szükség szerint, a jogszabályban meghatározott mértékben pótolja azt. Eddigi tapasztalataink szerint azonban erre csak igen ritkán volt szükség, a hozzátartozók jelzésüket követően beszerezték a hiányzó darabokat.

Egészségügyi ellátás

Továbbra is jellemző, hogy nő a fekvőbetegek és csökken az önellátók száma és aránya. A mozgásukban nehezített lakók száma megemelkedett. Általában gyengülőknek ítéltető a beköltözők fizikális és egészségügyi állapota. Gondozási, ápolási tevékenységek A gondozás, ápolás mértékét mindenkor a lakó

egészségi állapota, egyéni szükséglete határozza meg. Az ápolónők munkája több az egyszerű ellátásnál, törődést és együttérzést is jelent. A hivatás végzéséhez olyan speciális ismeretek és készségek szükségesek, amelyek elősegítik a lakók lelki, testi és szociális fejlődését.

Lakóink orvosi ellátását heti 2 órában szerződéses viszonyban Dr. Erdősy Margaréta végzi.

Az intézmény orvosa intézményi rendelési idején túl sürgős esetben, amennyiben lehetősége engedi akkor az ügyeleti idő megkezdéséig az intézmény rendelkezésére áll, telefonon elérhető módon.

Kórházi kezelés esetén a lakókkal, kezelőorvosukkal, illetve a lakók hozzátartozóival kapcsolattartásunk folyamatos, egészségi állapotuk alakulását naprakészen követjük.

Az intézményben történő elhalálozás esetén 24 órán belül, de általában azonnal értesítjük az elhalálozott legközelebbi hozzátartozóit. Az értesítést az intézmény egység vezető végzi el.

Gyógyszerellátás:

Lakóink gyógyszerellátása folyamatosan megoldott az orvosi előírásoknak megfelelően.

Az ellátottak részére az intézmény által térítésmentesen biztosított gyógyszerkészletének listája a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló - többször módosított - 1/2000. (I.7) SzCsM rendeletnek megfelelően került kialakításra az abban meghatározott ATC kódcsoporthoz megfelelően.

Ezen gyógyszerlista összeállításánál az intézmény orvosa, illetve a gondozónő szükségyszerűen figyelembe vette az ellátottak egészségi állapotát, illetve az adott készítmények OEP által történő finanszírozását is. A lista nyilvános, minden lakó számára megtekinthető.

A fenyegető járványra tekintettel magasabb hatóanyagú C és D vitamint kaptak ellátottjaink.

Ápolási, gondozási feladatellátás

Az ellátott beköltözését követően gondozási tervet készítünk, melyben egyénre szabottan kerülnek meghatározásra a lakó állapotának megfelelő gondozási, ápolási, fejlesztési célkitűzések. Minden esetben a középpontban az ellátást igénybe vevő áll. Az ellátás során fokozott figyelmet fordítunk az ellátásban részesülő személyek emberi jogaira, autonómiájára és igényeire.

Az egyéni gondozási terv tartalmazza:

- a.) az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét
- b.) az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, javasolt feladatokat, azok időbeli ütemezését
- c.) az ellátott részére történő segítségnyújtás elemeit.

A gondozási terv elkészítése során felmérésre kerül a lakó fizikai állapota annak tükrében, hogy önellátó képessége milyen és mekkora mértékben csökkent, valamint a fő betegségei, amelyek meghatározzák az egyén fizikai és egészségügyi igénye szerinti gondozási tervben megvalósítandó célokat.

A gondozási terv az ellátott beköltözését követően egy hónapon belül kerül elkészítésre a megfigyelt tapasztalataink alapján. A terv készítésében az intézmény egység vezető, a gondozó személyzet és az intézmény orvosa vesz részt.

Az egyéni gondozási terveket az intézményegység vezető és a gondozók évente átfogóan értékeli, és ennek figyelembevételével módosítja azt.

Amennyiben az ellátásban részesülő személy állapota miatt ápolásra szorul, az orvos utasításának megfelelően ápolási tervet kell készíteni.

Az ápolási terv azon ápolási feladatok dokumentációja, amely az ápolásra szoruló személy állapotának javítására vonatkozó feladatokat, illetve az alkalmazható eljárásokat tartalmazza.

Az ápolási terv tartalmazza:

- a.) az illető egészségi állapotának leírását
- b.) az ápolási tevékenység részletes tartalmát

- c.) az ápolásra szoruló önellátó képességének visszanyeréséhez szükséges tevékenységeket
- d.) az ápolás várható időtartamát
- e.) szükség esetén más ellátás kezdeményezését.

Az ápolási terv elkészítésében részt vesz az intézmény orvosa, a gondozók és az intézmény egység vezető.

Az ápoló-gondozó munka meghatározott napirend szerint zajlik (protokollok szabályozzák), melynek formálását a lakók változó szükséglete szerint igazítunk.

Mentálhigiénés ellátás és foglalkoztatás

A mentális gondozást prioritásként kell szerepeltetnünk gondoskodó tevékenységünk során, hiszen tudjuk, hogy az idősek szomatikus tüneteit gyakran nem a szervek működésének zavarai okozzák, hanem a pszichikus működés deficitjei miatt alakulnak ki úgynevezett pszichoszomatikus tünetek. A foglalkoztatás által megtarthatók a képességek, a szunnyadó készségek felébreszthetőek, illetve az értelmi és fizikális leépülés megállítható.

A mentálhigiénés gondozás és a foglalkozások célja, az ellátottak aktivitásának megőrzése, fejlesztése a szomatikus-pszichés állapotok szinten tartása.

Az idős ember biológiai tulajdonságaira a testi és lelki állapot változásai jellemzőek. A kor előre haladtával szaporodó nehézségekkel és veszteségekkel kell megküzdniük.

Ilyen veszteségek a testi erő, az alkalmazkodási képesség csökkenése, érzékszervek fogyatékossá válása, életfontosságú szervek csökkent működése, amely kihat az egyén pszichoszociális tényezőire.

Segítjük és támogatjuk az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását, és működését.

A foglalkozások kialakításánál fontos szempont, hogy az feleljen meg a lakó életkorának, személyiségének, testi és szellemi állapotának és soha ne legyen számára megerőltető. A tervezésénél, fontos szempont, hogy mindenki találjon benne adottságainak megfelelő hasznos időtöltést.

A havi bontás tartalmazza, az adott hónapra tervezett rendezvényeket, ünnepeket, foglalkozásokat. A heti tervben részletesen napokra lebontva tüntetjük fel a foglalkozásokat. A napi foglalkoztatásokkal kapcsolatos észrevételeinket, tapasztalatainkat, foglalkoztatási naplóban vezetjük.

Fontosnak tartjuk a családi-, egyházi és egyéb ünnepek megtartását. Az iskolával együttműködve nevezetes ünnepeinken a gyerekek is készülnek műsorral. Városunk rendezvényeire elkísérjük érdeklődő lakóinkat.

Nehezíti a programok megvalósítását a lakók beszűkültsége, érdektelensége, rossz fizikai, egészségi, mentális állapota.

Térítési díj

Az intézményben fizetendő térítési díjról az érintett felvételnél tájékoztatást kap.

A személyi térítési díj mértéke a jogszabályban meghatározottak szerint az ellátott jövedelmétől függ, összege nem haladhatja meg a gondozott jövedelmének 60 %-át.

Az intézményi térítési díj 2021. évben:

Napi: 3. 765,- Ft

A gondozottak jövedelme annyira alacsony, hogy senki nem tudja megfizetni ezt az összeget, átlagosan az intézményi térítési díj 60 %-át fizetik.

Személyi térítési díjból eredő hátraléka egyetlen ellátottnak sincs.

Szakmai ellenőrzés

Szakmai tevékenység ellenőrzése a beszámolási év során:

- Csongrád Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala hatósági ellenőrzés
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi intézete tartott kémiai biztonsági, és dohányzás, közegészségügyi, ápolási, táplálkozás egészségügyi ellenőrzést

Az ellenőrzések során a Gondozóházban mindent rendben találtak, hiányosságokat nem tártak fel.

Infekciókontroll

Az intézmény elmúlt évi működését nagyban befolyásolta a COVID-19 járvány. Annak érdekében, hogy a vírusfertőzés intézménybe való bekerülését megakadályozzuk protokollokat, eljárásrendeket kellett megalkotnunk. Folyamatosan kaptuk a tisztiorvosi, a miniszteri és kormányhivatali határozatokat, ajánlásokat, amelyek helyi megvalósítására és gyakorlati alkalmazására törekedtünk.

Feladataink:

- az ajánlásoknak megfelelő eljárásrendek, protokollok kialakítása
- feladatok, higiénés előírások kidolgozása
- védőeszközök és fertőtlenítő szerek beszerzése- a Kormányhivatal is biztosított számunkra fertőtlenítőszer és védőfelszerelést.
- A munkavállalók rendszeres oktatása és folyamatos ellenőrzése a higiéniai szabályok betartásával kapcsolatban.
- A lakók folyamatos tájékoztatása és oktatása a higiénés szabályok betartásának fontosságáról.
- A hozzátartozók folyamatos tájékoztatása a Gondozóházban elrendelt intézkedésekről, a kapcsolattartás módjáról.

A dolgozók lelkiismeretes munkájának köszönhetően a Gondozóházat elkerülte a pandémia. Munkatársaim az és folyamán betartották a járványügyi intézkedéseket és erre ösztönözték lakóinkat és azok hozzátartozóit.

A megelőzés érdekében továbbra is betartjuk és betartatjuk az infekciókontroll előírásait.

Fejlesztések

A 2021. évben felszerelésre került 2 db törölköző szárító, 2 darab hőpanel és a konyhába egy okos bojler. Továbbá nagyban segíti munkánkat egy mosógép és egy szárítógép beszerzése. Az ősz folyamán a Gondozóház udvarának újra fűvesítésére is sor került.

Az intézményben dolgozó valamennyi munkatárs az emberi méltóság megőrzését, az emberhez méltó élet biztosítását az életkor legvégső határáig, és a személyre szóló gondozás-ápolás megvalósítását tűzte ki célul.

Fizikai és mentális erejüket megfeszítve végzik mindennapi munkájukat annak érdekében, hogy az ellátottaknak, hozzátartozóknak, a szakmai követelményeknek és saját lelkiismeretüknek megfeleljenek.

Az elmúlt esztendő folyamán előre tervezni nem igazán lehetett, hiszen a járvány szinte naponta felülírta az elképzeléseket és maximális rugalmasságot követelt minden munkatárstól. A gondozottakkal, hozzátartozókkal és a fenntartóval folytatott hatékony kommunikáció pedig segített, hogy ebben a nehéz időszakban is biztosíthassuk a megfelelő ellátást- gondoskodást a legveszélyeztetettebbek számára.

Abban szinte biztosak lehetünk, hogy munkánk és időseink élete sosem lesz már olyan, amilyen a világjárvány kitörése előtt volt.

**„ Akkor legyél ápoló, ha ismered a türelmet,
...ha másoknál benned sokkal több a szeretet,
jut belőle annak is, ki út közben elesett, s hogy
felálljon ahhoz az kell, hogy Te felemeld,
nyújtsd felé a kezedet...”
(Geiger Erzsébet: Akkor legyél ápoló)**

Csanádpalota, 2022. március 9.

Csontosné Kriván Magdolna
intézmény egység vezető